

باسمه تعالی

کلیات، برنامه درسی و سرفصل دروس رشته «معارف نماز» در سطح سه

ماده ۱. عنوان

عنوان رشته، «معارف نماز» در مقطع سطح سه است.

ماده ۲. تعریف

رشته «معارف نماز»، سومین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» است که در آن طلاب، ضمن شناخت مسائل و موضوعات مختلف مربوط به نماز و تقویت مهارت‌های تبلیغی خود، توانایی تدریس، تحقیق و پژوهش و پاسخ‌گویی به نیازها و شبهات مربوط به معارف نماز را پیدا می‌کنند و در پایان موفق به دریافت دانش‌نامه سطح سه رشته «معارف نماز» می‌شوند.

ماده ۳. اهداف

۱. توسعه و تعمیق شناخت نسبت به موضوعات و مسائل معارف نماز؛
۲. تربیت نیروی انسانی توانمند در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و تبلیغی در حوزه معارف نماز؛
۳. تربیت مبلغان مسلط به معارف و مسائل نماز؛
۴. افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی تطبیقی و زمینه‌سازی جهت تألیف و پژوهش علمی در حوزه معارف نماز؛
۵. ایجاد توان تدریس و مربی‌گری مباحث مرتبط با موضوع نماز در سطوح پایین‌تر و عموم جامعه؛
۶. افزایش توان پاسخ‌گویی به شبهات و پرسش‌های رایج در موضوع نماز؛
۷. معرفی و شناخت منابع مهم نماز و ایجاد توان استفاده از آن؛
۸. تربیت طلاب مستعد جهت ورود به سطوح بالاتر.

ماده ۴. سیاست‌ها

۱. اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
۲. اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی؛
۳. اهتمام به تقویت نظام مقدس اسلامی و ترویج ارزش‌های آن با ترویج اقامه نماز؛
۴. اهتمام به تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل علمی و مهارتی؛
۵. اهتمام بر شناسایی استعدادها برتر در زمینه‌های پژوهش، تدریس، مدیریت، تبلیغ و مشاوره تخصصی در حوزه نماز؛
۶. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی با توجه به نیازها و مقتضیات روز؛
۷. تأکید بر توسعه آموزش پژوهش محور؛
۸. تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی با اهتمام به سنت‌های حوزوی؛
۹. اهتمام به درک و به‌کارگیری متون و منابع مهم؛
۱۰. تأکید بر استفاده از متون و منابع آموزشی مهم، اصلی، جامع، موجز و واجد استانداردهای آموزشی.

ماده ۵. ضرورت

۱. جایگاه والای فریضه عبادی - تربیتی نماز در آموزه‌های دینی و نقش مؤثر آن در نهاد و عماد دین اسلام؛
۲. رسالت و مأموریت حوزه‌های علمیه در ترویج فرهنگ و معارف نماز و تربیت اندیشمندان توانمند و متخصص در عرصه معارف گسترده علمی و عملی نماز و پاسخ به شبهات آن؛
۳. نیاز جامعه جهانی و نظام اسلامی به تبیین مسائل تربیتی و عبادی معارف نماز در حوزه‌های نظری و عملی و نیاز به راهنمایی و روشنگری و آشنایی بیشتر با واجب همیشگی، همگانی و هرجایی، و دفاع از آن درمقابل اندیشه‌های نوظهور کاذب و باطل؛
۴. سرمایه‌گذاری دشمن از طریق جنگ نرم بر ترک نماز و استخفاف نماز به ویژه برای نسل نو.

ماده ۶. نظام آموزشی

نظام آموزشی این رشته در سطح سه، نیم‌سال، درسی و حضوری است. طول دوره بدون احتساب پایان‌نامه حداقل چهار و حداکثر شش، نیم‌سال است.

ماده ۷. شرایط پذیرش

۱. احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی؛
۲. دارا بودن سطح دو علوم اسلامی با گرایش تبلیغ؛
- تصبر: پذیرش طلاب دارای مدرک علمی سطح دو سایر رشته‌ها و گرایش‌های حوزوی، مشروط به گذراندن دروس پیش‌نیاز، مجاز است.
۳. قبولی در سنجش علمی؛

ماده ۸. جدول دروس پیش‌نیاز

ردیف	عنوان درس	ساعت	هدف
۱	اصول و قواعد مهم تفسیر قرآن و فهم روایات	۳۲	شناخت مبانی، قواعد، مراحل و روش‌های صحیح فهم و تفسیر قرآن و روایات
۲	کلیات تربیت دینی	۳۲	آشنایی با پیشینه، منابع و گرایش‌های تربیتی و تربیت دینی، و تبیین نظام‌واره تربیت دینی و مسائل مهم آن با عنایت به موضوع نماز
۳	روان‌شناسی و تبلیغ	۱۶	شناخت خصوصیات روحی و روانی مخاطبان و راه‌ها و شیوه‌های اثرگذاری بر آنان، به منظور انتخاب ابزار و پیام مناسب
۴	جامعه‌شناسی و تبلیغ	۱۶	آشنایی با مباحث علم جامعه‌شناسی به ویژه خصوصیات و طبقات، نهادها و گروه‌های اجتماعی برای موفقیت بیشتر در انجام رسالت تبلیغی
۵	روان‌شناسی عمومی	۳۲	شناخت مسائل مربوط به روان انسان و توصیف و تبیین علل رفتارهای او، ضمن آشنایی با مباحثی مانند: دستگاه عصبی، انگیزش و هیجان، ادراک حسی یادگیری، هوش، حافظه، رشد، شخصیت، سازگاری و اختلالات رفتاری
۶	روش‌ها و مهارت‌های بیان احکام	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	کسب مهم‌ترین مهارت‌های لازم جهت دسته‌بندی و بیان احکام شرعی، همراه با آشنایی عملی با احکام مبتلی‌به و مستحدثه نماز
۷	آشنایی با ابزارهای نوین ارتباطی	۱۶	آشنایی با ابزارهای نوین ارتباطی و شبکه‌های اجتماعی و تأثیرات آن در جریان‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی
۸	اصول کلی مشاوره و راهنمایی	۱۶	شناخت اصول، فنون، روش‌ها و مراحل مشاوره و راهنمایی
۹	روش تدریس	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	ایجاد توان مهارت تدریس با آموزش روش‌ها و فنون کلاس‌داری و ارزشیابی با رویکرد تبلیغی
جمع ساعات		۲۵۶	

تبصره: طلبی که دروس پیش‌نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها از گذراندن این دروس معاف هستند.

ماده ۹. عناوین و مشخصات کلی دروس

ردیف	عنوان	ساعات تدریس	تعداد واحد
۱	دروس عمومی	۶۵۶	۴۱
۲	دروس پیش‌نیاز	۲۵۶	۱۶
۳	دروس تخصصی	۹۳۶	۵۸/۵
۴	پایان نامه	۱۹۲	۱۲
تعداد کل ساعات		۲۰۴۰	۱۲۷/۵

ماده ۱۰. عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

۱. دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	فقه	۲۸۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۲	اصول	۲۸۰	شناخت استدلالی مباحث مهم اصولی طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه
۳	عربی معاصر	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در حوزه نماز به صورت کارگاهی
۴	روش تحقیق تخصصی	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	تقویت توان تحقیق و پژوهش در حوزه دانشی تبلیغ همراه با آموزش روش‌های تحقیق و کیفیت بهره‌برداری از ابزار و منابع (به صورت کارگاهی)
جمع ساعات		۶۵۶	

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	آیات نماز	۱۶	شناخت و بررسی جایگاه نماز در قرآن به همراه طبقه بندی و موضوع شناسی آیات و بررسی سیر نزول آنها
۲	تفسیر آیات نماز ۱ و ۲	۶۴	تفسیر مهم‌ترین آیات نماز و بررسی آراء مفسران در خصوص آنها با تأکید بر تفسیر ساختاری آیات نماز
۳	فقه الحدیث نماز ۱ و ۲	۶۴	شناخت موضوعات، گونه شناسی و طبقه بندی احادیث نماز به همراه شرح و تبیین برخی از احادیث نماز
۴	مأخذ شناسی نماز	۸+۱۶ نظری - عملی	بررسی توصیفی و تحلیلی و گونه شناسی منابع نماز به همراه اعتبار سنجی و تحلیل محتوایی مهم‌ترین آنها
۵	فلسفه عبادت	۳۲	شناخت مهم‌ترین مبانی خداشناختی و انسان شناختی عبادت و بررسی چیستی و چرایی آن
۶	اسرار نماز ۱ و ۲	۶۴	شناخت و تحلیل اسرار افعال و اذکار، مقدمات، مقارنات و تعقیبات نماز
۷	آثار نماز	۳۲	شناخت آثار و کارکردهای نماز در ابعاد مختلف زندگی انسان به همراه بررسی چگونگی اثر بخشی و کارآمدی آن
۸	آداب نماز	۳۲	شناخت و بررسی آداب ظاهری مانند: آداب وضو، اذان و ... و آداب باطنی نماز مانند: خضوع، خشوع و ...
۹	نماز در ادیان و مذاهب	۳۲	شناخت کیفیت نماز در ادیان الهی و مذاهب اسلامی همراه با نقد و بررسی مهم‌ترین ادله آنها
۱۰	خانواده و نماز	۳۲	شناخت نقش خانواده در استقرار فرهنگ نماز و تشریح مهم‌ترین وظایف اعضای خانواده نسبت به نماز
۱۱	آسیب شناسی اقامه نماز ۱	۳۲	شناخت آسیب‌های فردی اقامه نماز مانند ریا، سمعه و ... به همراه بررسی مهم‌ترین روش‌های پیشگیری و درمان آنها
۱۲	آسیب شناسی اقامه نماز ۲	۳۲	شناخت آسیب‌های اجتماعی مرتبط با اقامه نماز مانند تظاهر، تساهل و ... به همراه بررسی مهم‌ترین روش‌های پیشگیری و درمان آنها
۱۳	شیوه‌های دعوت به نماز ۱	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	بررسی و شناخت مهم‌ترین اصول، مراحل و شیوه‌های دعوت کودکان و نوجوانان به نماز ضمن بررسی ویژگی‌های این سنین
۱۴	شیوه‌های دعوت به نماز ۲	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	بررسی و شناخت اصول، مراحل و شیوه‌های دعوت جوانان و میان‌سالان به نماز ضمن بررسی ویژگی‌های این سنین
۱۵	مشاوره تربیتی - عبادی	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	شناخت اصول و مهم‌ترین روش‌های مشاوره و راهنمایی در امور تربیتی و عبادی با تأکید بر نماز
۱۶	روان‌شناسی تربیتی و نماز	۳۲	شناخت مهم‌ترین اصول و مبانی روان‌شناسی تربیتی و موضوعات مربوط به آن و نقش نماز در رفع مشکلات تربیتی
۱۷	شبهه‌شناسی نماز و پاسخ به آنها	۳۲	بررسی شبهات نماز و پاسخ به آنها و کسب مهارت‌های لازم برای پاسخ‌گویی به آنها
۱۸	روش تبلیغ و سخنرانی	۳۲+۳۲ نظری - عملی	شناخت قواعد، آداب، مراحل و روش‌های کارآمد تبلیغ و سخنرانی به منظور کسب مهارت‌های لازم به صورت کارگاهی
۱۹	امامت جماعت و مدیریت مسجد	۳۲	شناخت مهم‌ترین دانش‌ها و مهارت‌های امامت جماعت به همراه بررسی مهم‌ترین روش‌ها و آداب در مدیریت مسجد
۲۰	فقه نماز ۱ و ۲ و ۳	۹۶	شناخت مجموعه احکام و مسائل نماز (بر اساس کتاب العروة الوثقی) به همراه بررسی مبانی آن
۲۱	روش بیان احکام نماز	۳۲+ ۱۶ نظری - عملی	کسب مهم‌ترین مهارت‌ها در بیان احکام شرعی همراه با آشنایی عملی با احکام مبتلا به نماز و مسائل مستحدثه نماز
۲۲	سمینار	۳۲ عملی	بررسی مسائل و موضوعات روز نماز مانند: شبهات جدید نماز و وضعیت نماز در کشورهای اسلامی
۲۳	پایان نامه	۱۹۲ عملی	ارائه یک پژوهش جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یکی از موضوعات معارف نماز
جمع ساعات و واحد		۱۱۲۸	